

De familie Boehringer: van de Elzas naar Vlaanderen

Frans De Rycke

Inleiding

De publicatie in de Vlaamse Stam nr. 3 van 2023 van het artikel "Familiageschiedenis Hadermann : van Elzas naar Vlaanderen" was voor Claude Boehringer aanleiding om mij te contacteren met de melding dat hij eveneens een Elzasser voorvader heeft met een ologsverleden. Meteen een goede reden om de genealogie van zijn familie van naderbij te bekijken.

De online site 'familienaam.be'

De site 'familienaam.be' geeft informatie over de verspreiding van familienamen in België. De kaarten zijn gebaseerd op de gegevens van het Belgisch bevolkingsregister in 2008 respectievelijk in 1998.

Als je te maken hebt met een niet-Vlaams klinkende familienaam zoals Boehringer is het interessant om de verspreiding in België op te zoeken. En zoals te verwachten is hun aantal zeer gering: ze zijn maar met 14 en met volgende verspreiding zowel in 1998 als in 2008 :

- Brugge : 4
- Oostende : 2
- Veurne : 1
- Wingene : 3
- Antwerpen : 1
- Bonheiden : 1
- Vilvoorde : 1
- Steenokkerzeel : 1

Het verhaal van de familie Boehringer in Vlaanderen

Het navolgend verhaal is noch min noch meer de oerversie van "Suite Française", verfilmd in 2014, met Matthias Schoenaerts in de hoofdrol, naar de roman van Irène Némirovsky. Maar één wereldoorlog vroeger, deze van 1914-1918.

Na de verloren Frans-Duitse Oorlog van 1870 moest Frankrijk het gebied van de Elzas aan het nieuwe Duitse Keizerrijk afstaan. Daarin vormde het sindsdien met Lotharingen als Elzas-Lotharingen een provincie die met de status van «Reichsland» voorlopig vanuit Berlijn zou

worden bestuurd. In Frankrijk bestond veel weerzin tegen dit vredesverdrag, weerzin die voeding gaf aan decennialange revanchegedachten. Dit revanchisme zou op zijn beurt weer bijdragen aan het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog (cf. Wikipedia).

Grootvader Joseph Boehringer werd opgeroepen om als aangeduide Duitse "vrijwilliger" ingekaderd te worden in de artillerie en hij werd 'met pak en zak' gestationeerd in Brugge. Daar was geen verhaal tegen mogelijk. "Deutschland über alles", alhoewel de familie Fransgezind-Bonapartistisch was. Thuis werd Frans gesproken, op school Duits, en op de speelplaats met de vriendjes Elsassers (het lokaal dialect).

Joseph was verantwoordelijk om de troepen logies en onderdak te bezorgen. De familie Michiels (waar hij een zekere Angèle ontmoette) kende toen een generatie van hotelhouders, in de wijde omtrek (Brugge, Sint-Michiels, Knokke, Blankenberge, enz.)

En wat was ze mooi, die Angèle! ... "et en plus c'était de caractère un vrai ange"!

En toen was het plots 11 november. Joseph vertrok naar zijn Kaisersberg, en grootmoeder Angèle deed een depressie om U tegen te zeggen. Er was maar één remedie: vader en moeder sprongen in de koets en gingen de 'geloofsbriefjes' ter plaatse in de Elzas gaan verifiëren. En ja, het werd een huwelijk te Brugge, ten jare 1920 op 7 april.

Huwelijksakte van Joseph Boehringer en Angèle Michiels

De tekst van de huwelijksakte gaat als volgt :

“Joseph Boehringer, commerçant, âgé de vingt-cinq ans, né à Kaysersberg le vingt août mil huit cent nonante-quatre, domicilié à Colmar, fils majeur de Laurent Boehringer, maitre ferblantier, âgé de soixante-deux ans, demeurant à Keysersberg, donnant son consentement à ce mariage par acte ci-annexé, et Odile Gindersperger, décédée à Kaysersberg le six juillet mil neuf cent dix-huit d’une part et Angèle Henrichie Simonne Michiels, sans profession, âgée de vingt-un ans, née à Bruges, le vingt-sept novembre mil huit cent nonante-huit, y domiciliée, fille majeure de Julien Louis Michiels, fabricant, âgé de cinquante ans, et d’Emma Marie Van de Genachte, sans profession, âgée de quarante quatre ans, tous les deux demeurant à Bruges, ci-présent et donnant ……… ”

De huwelijksgetuigen waren : **“Théophile Michiels, commerçant, âgé 60 ans, oncle de la conjointe, et Paul Boehringer, âgé de vingt-trois ans, sans profession, frère du conjoint, le premier demeurant à Bruges et le second à Colmar.”**

Hierna volgt de trouwfoto van Joseph en Angèle zoals afgedrukt op de menu van hun trouwfeest. Er werd toen uitgebreid gegeten en gefeest met een uitgelezen culinair achtgangenmenu dat startte met “Huitres de Zélande” (Zeelandse oesters).

Alles wijst erop dat de gehuwden uit gegoede, Frans-talige families kwamen en dit ‘internationaal’ huwelijk kon rekenen op met instemming van de ouders aan beide kanten van de landsgrens.

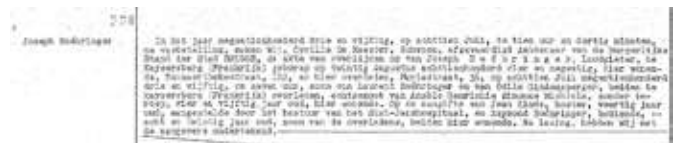
Huwelijksfoto van Joseph Boehringer en Angèle Michiels

Joseph en Angèle zijn de stamouders van alle naamdragers Boehringer in België. Joseph, werfleider, is overleden op zaterdag 18-07-1953 in Brugge, 58 jaar oud. Angèle werd 80 jaar en overleed op 30-12-1979 in Brugge. Het echtpaar kreeg drie kinderen.

Onderstaand vindt de overlijdensakte van Joseph Boéhriinger, loodgieter. Volgens deze akte woonde hij in de Ronsaertbekestraat 112 en overleed hij in de Mariastraat 36 om 7 uur 's morgens. De aangevers zijn Jean Kinds, koster, aangestelde door het bestuur van het Sint-Janshospitaal, en Raymond Boéhriinger, bediende, 28 jaar oud, zoon van de overledene, beiden hier wonende.

Het Sint-Janshospitaal, waar Joseph overleden is, werd na restauratie in 1991 ingericht als museum.

Nog een detail. Blijkbaar heeft de ambtenaar van de Burgerlijke Stand Josephs familienaam geschreven als Boéhriinger, dus met 'accent aigu'.

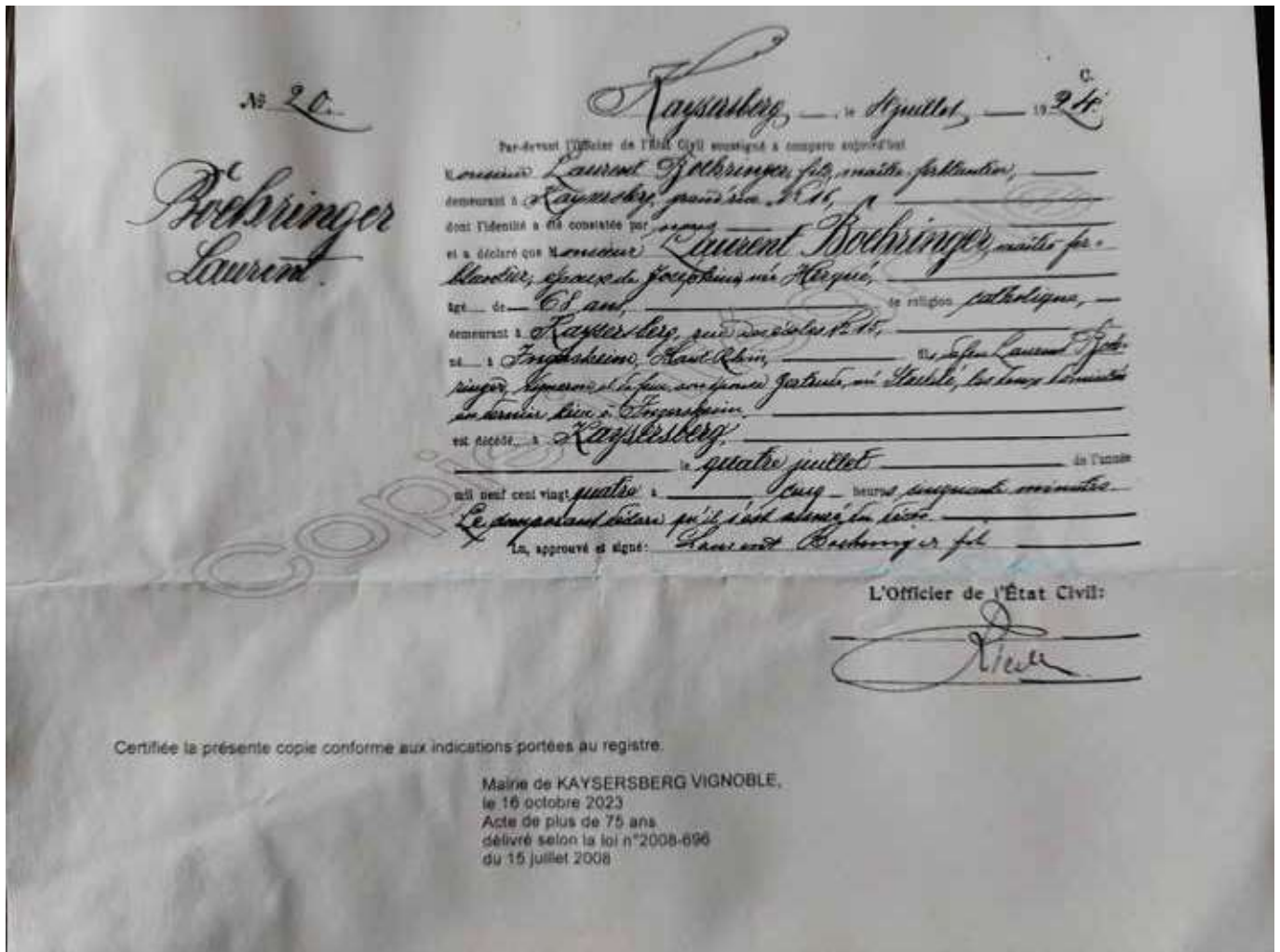
Overlijdensakte van Joseph Boehringer

De stamreeks van Joseph Boehringer en Angèle Michiels

De Boehringer tak

Laurent Boehringer, geboren op 25-06-1858 in Ingersheim. Laurent, *maitre ferblantier* (blikslager), is overleden op 04-07-1924 in Kaysersberg, 68 jaar oud. Hij trouwde (1) met **Odelin Gindersperger**, geboren op 30-07-1850 in Husseren-les-Châteaux en overleden op 06-07-1918 in Kaysersberg, 58 jaar oud; (2) op 23-08-1919 in Colmar met **Joséphine Herqué**, geboren op 14-03-1857 in Kaysersberg en aldaar overleden op 22-01-1949, 91 jaar oud. (Zij trouwde voorheen op 15-01-1880 in Kaysersberg met Auguste Gruber, geboren op 18-08-1848 in Rosheim).

Op eerste verzoek zond de Burgerlijke Stand van Kaysersberg mij per Post, volledig gratis, de onderstaande overlijdensakte van Laurent Boehringer.

Overlijdensakte van Laurent Boehringer

Laurent was de eerste in zijn familie die de industriële maatschappij binnenstapte en het agrarisch tijdperk liet voor wat het was. Hij had het profiel van de ondernemer 'pur sang' en een neus voor zaken.

Napoleon I was erin geslaagd tijdens zijn reeks revolutionaire oorlogen het Engelse monopolie op de import van het wit metaal te doorbreken. In de slipstream daarvan gaf dat een enorme boost aan de bliklagerij zodat jaren nadien de Elzas op de tweede plaats stond voor de productie van blik (potten en pannen, verpakking van conserven, koolbakken,...). Dit leidde er ook toe dat de kloof met andere metaalbewerkingen (loodgieterij, zinkbewerkingen,...) kleiner werd.

Laurent koppelde alles aan mekaar, en omdat hij toch de ladder op moest om dakgoten te plaatsen, werd hij eveneens schaliedekker. En aangezien hij niet veel slaap nodig had, waarom dan ook maar niet eens een restaurant erbij nemen: dit werd Le Boef Rouge in het hartje van Kayserberg. Na de oorlog verkocht hij het voor 13.000 Franse frank.

Kaysersberg in de Elzas

Laurent Boehringer, geboren op 22-03-1821 in Ingersheim. Laurent, wijnbouwer en voerman, is overleden op 03-02-1906 in Ingersheim, 84 jaar oud. Hij trouwde op 23-06-1852 in Ingersheim met **Gertude Staehle**, geboren op 04-05-1826 in Wintzenheim en overleden op 30-12-1887 in Ingersheim, 61 jaar oud.

Laurent Boehringer, geboren op 08-07-1784 in Ingersheim; Laurent, veldwachter en wijnbouwer, is overleden op 29-04-1849 in Ingersheim, 64 jaar oud. Hij trouwde

op 26-11-1849 in Ingersheim met **Marguerite Bettin-ger**, geboren op 18-12-1784 in Ingersheim en aldaar overleden op 02-01-1864, 79 jaar oud.

Laurent Boehringer, geboren op 13-04-1731 in Ammerschwyr. Laurent is overleden Laurent is overleden op 30-07-1786 in Ingersheim, 55 jaar oud. Hij trouwde (1) op 08-11-1751 in Katzenthal met **Marie Madeleine Schwindenhammer**, geboren op 29-08-1722 in Ingersheimen overleden in 1777, 55 jaar oud; (2) op 09-06-1777 in Wintzenheim met **Jeanne Hert**, geboren op 04-07-1745 in Wintzenheim en aldaar overleden op 19-02-1806, 60 jaar oud.

François Joseph Boehringer, geboren op 21-04-1682 in Ammerschwyr. François is overleden in Ammerschwyr. Hij trouwde op 22-10-1728 in Ammerschwyr met Catharine Zueschmit, overleden op 23-12-1734 in Ammerschwyr.

Jean Jacques Boehringer, geboren in Ensisheim. Hij trouwde op 14-11-1667 in Ammerschwyr met **Anne Catharine Neubauer**.

De Michiels tak

Julien Louis Michiels, geboren op 20-11-1869 in Brugge. Julien, *vleeshouwer*, is overleden op 13-02-1954 in Brugge, 84 jaar oud. Hij trouwde op 21-04-1897 in Brugge met **Emma Vande Genachte**, geboren op 18-12-1875 in Brugge en aldaar overleden op 17-03-1957, 81 jaar oud.

Louis Alexander Michiels, geboren op 05-1-1823 in Brugge. Louis, slager, is overleden op 06-12-1895 in Brugge, 72 jaar oud. Hij trouwde op 19-09-1851 in Brugge met **Marie Thérèse Baete**, geboren op 16-11-1833 in Brugge en aldaar overleden op 05-04-1908, 74 jaar oud.

Clemens Franciscus Michiels, geboren op 13-11-1801 in Brugge. Clemens, *flankeur/slachter*, is overleden op 15-02-1844 in Brugge, 42 jaar oud. Hij trouwde op 30-05-1823 in Brugge met **Vitalia Coleta Pattyn**, geboren op 27-04-1798 in Brugge en aldaar overleden op 26-09-1862, 64 jaar oud.

Joannes Michiels, geboren op 10-01-1761 in Brugge. Joannes, beenhouwer, is overleden op 19-09-1804 in Brugge, 45 jaar oud. Hij trouwde op 03-10-1785 in Brugge met **Francisca Callenaere**, geboren op 07-03-1766 in Brugge en aldaar overleden op 09-04-1845, 79 jaar oud.

Joannes Michiels, geboren op 19-12-1724 in Brugge. Joannes, beenhouwer, is overleden op 29-12-1790 in Brugge, 66 jaar oud. Hij trouwde op 03-08-1749 in Brugge met Joanna **Françoise Becu**, geboren op 02-04-1729 en aldaar overleden op 22-02-1800, 70 jaar oud.

Henri François Michiels, geboren en gedoopt op 17-01-1666 in Brugge (Sint-Salvator). Henri is overleden op 05-10-1731 in Brugge (Sint-Anna), 65 jaar oud. Hij trouwde (1) op 27-11-1694 in Brugge met **Micheline Verpitter**; (2) op 05-07-1717 in Brugge met **Joanna Sery**, overleden op 10-12-1721 in Brugge (Sint-Anna); (3) op 02-02-1723 in Brugge met **Catharine Vandycke**, geboren op 15-07-1686 in Brugge en aldaar overleden op 17-05-1769, 82 jaar oud.

Fredericus Michiels. Hij trouwde op 29-12-1658 in Brugge (parochie Sint-Salvator) met **Joanna Martens**, begraven op 31-07-1667 in Brugge, parochie St.-Jacobs, 1ste wijk. In de geboorteakte van de vijf kinderen van dit echtpaar wordt de familienaam van de moeder als volgt geschreven: Martens, Marhitons, Margatens, Margetons en Marghetos. Het gaat hier wellicht om een vreemde naam, die uiteindelijk werd verbasterd tot Martens. Bovendien werd de naam van de moeder toen niet zo belangrijk geacht en tot ca. 1600 zelfs helemaal niet vermeld in de Brugse doopakten.

Epiloog

De gang van het leven wordt vaak bepaald door toevaligheden. Echte liefde, het diepe gevoel van 'houden van' overwint alles. Zo was er de Eerste Wereldoorlog om Joseph Boehringer uit **Kaysersberg** in de Elzas voor het leven te verenigen met Angèle Michiels uit Brugge, het Venetië van het noorden.

Het Elzassers-verhaal is steeds gekoesterd gebleven binnen de Belgische Boehringer-familie en heeft warme sporen nagelaten. Zo zeer zelfs dat Claude Boehringer, na zijn studies aan de VUB, naar Straatsburg trok om daar geherbergd door tante Laure Boehringer aan de Universiteit Pasteur met succes Economische Psychologie te gaan studeren.

Dit artikel kwam tot stand mede dank zijn de zeer gewaardeerde medewerking van Claude Boehringer, die me tal van inspirerende details toevertrouwde.